

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 3 Een tweede familie

11 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat een uitleg dat in de moai op Okinawa een sociale institutie te herkennen is, met:

- een toepassing van 'min of meer geformaliseerde regels' uit de omschrijving van het kernconcept sociale institutie en informatie uit regel 1-33 van tekst 3 waaruit 'min of meer geformaliseerde regels' blijkt 1
- een toepassing van 'reguleren van het gedrag van mensen' / 'reguleren van relaties tussen mensen' uit de omschrijving van het kernconcept sociale institutie en informatie uit regel 1-33 van tekst 3 waaruit 'reguleren van het gedrag van mensen' / 'reguleren van relaties tussen mensen' blijkt 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- Uit tekst 3 blijkt dat van oudsher rond de vijf jonge kinderen aan elkaar worden gekoppeld en dat zij een verbintenis voor het leven met elkaar aangaan (r. 23-28), waarin een min of meer geformaliseerde regel te herkennen is. 1
- Deze min of meer geformaliseerde regel reguleert het gedrag van en de relaties tussen de leden van een moai. Uit tekst 3 blijkt namelijk dat de leden van een moai regelmatig bij elkaar komen voor onder andere werk en plezier (r. 28-30). Daarom is in de moai op Okinawa een sociale institutie te herkennen. 1

Opmerking

Als het antwoord geen uitleg bevat, dan kan maximaal 1 scorepunt worden toegekend.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

12 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat een uitleg dat er tussen de leden van een moai sprake is van samenwerking, met:

- een toepassing van het vormen van relaties / afstemmen van handelen uit de omschrijving van het kernconcept samenwerking en informatie uit regel 1-54 van tekst 3 waaruit het vormen van relaties / afstemmen van handelen blijkt 1
- een toepassing van een gemeenschappelijk doel uit de omschrijving van het kernconcept samenwerking en informatie uit regel 1-54 van tekst 3 waaruit een gemeenschappelijk doel blijkt 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- Uit tekst 3 blijkt dat de leden van een moai als (jonge) kinderen aan elkaar gekoppeld worden en dat zij een verbintenis voor het leven aangaan (r. 23-28). Zij vormen dus relaties om het handelen op elkaar af te stemmen. 1
- De leden van een moai doen dit voor een gemeenschappelijk doel, namelijk om elkaar te steunen, sociaal en financieel (r. 7-14; r. 43-48). 1

Opmerking

Als het antwoord geen uitleg bevat, dan kan maximaal 1 scorepunt worden toegekend.

Vraag	Antwoord	Scores
13 maximumscore 3		
	Een juist antwoord bevat:	
	• een toepassing van de omschrijving van het hoofdconcept binding en informatie uit regel 1-54 van tekst 3 om binding te illustreren	1
	• informatie uit regel 1-54 van tekst 3 die de redenering ondersteunt dat de samenleving op Okinawa minder geïndividualiseerd is dan de Nederlandse samenleving	1
	• een redenering dat de samenleving op Okinawa minder geïndividualiseerd is dan de Nederlandse samenleving, met een toepassing van de omschrijving van het kernconcept individualisering	1
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	• Uit tekst 3 blijkt dat de relaties en afhankelijkheden tussen mensen op Okinawa in belangrijke mate worden bepaald door de moai-traditie (r. 11-14; r. 51-54).	1
	• Moai's worden op jonge leeftijd gevormd door groepjes van ongeveer vijf kinderen samen te stellen die vervolgens een levenslang durende verbintenis met elkaar aangaan, waarin ze elkaar steunen op veel verschillende gebieden (r. 11-14; r. 23-28; r. 41-51).	1
	• Hieruit blijkt dat de mensen/kinderen op Okinawa in mindere mate hun zelfstandigheid op het gebied van vriendschap / zelfstandig hun keuze wie hun vrienden worden / met wie zij relaties en afhankelijkheden/bindings aangaan, bepalen dan in de Nederlandse samenleving. Daarom kan worden gesteld dat de samenleving op Okinawa minder geïndividualiseerd is dan de Nederlandse samenleving.	1
14 maximumscore 2		
	Een juist antwoord bevat:	
	• een uitleg dat je zou kunnen spreken van een 'moai-cultuur', met een toepassing van de omschrijving van het kernconcept cultuur	1
	• informatie uit regel 1-54 van tekst 3 waaruit cultuur blijkt	1
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	• Je zou kunnen spreken van een 'moai-cultuur', omdat in moai's gemeenschappelijke normen, waarden en opvattingen gelden, zoals de waarde behulpzaamheid en de norm dat je je moai-vrienden helpt in tijden van nood.	1
	• Zo blijkt uit tekst 3 dat elk lid van een moai weet dat vrienden in een moai op elkaar kunnen rekenen en dat er altijd een vriend (in de moai) zal zijn die je helpt als je bijvoorbeeld ziek bent, iemand verliest of gebrek aan geld hebt (r. 43-48).	1

Vraag	Antwoord	Scores
15 maximumscore 2		
	Een juist antwoord bevat:	
	- informatie uit regel 55-71 waaruit sociale cohesie blijkt en een toepassing van de omschrijving van het kernconcept sociale cohesie - een uitleg dat in tekst 3 een verband wordt gelegd tussen gezondheid en sociale cohesie	1 1
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	- In tekst 3 staat dat leden van een moai de stressverlagende zekerheid hebben van het weten dat er altijd iemand voor hen is, om hen te helpen (r. 58-61). Weten dat er altijd iemand in jouw moai is om je te helpen betekent dat er een grote mate van verantwoordelijkheid voor elkaars welzijn is en dat draagt bij aan het gevoel een groep te zijn, lid te zijn van een gemeenschap. Er is dan sprake van sociale cohesie. - Deze sociale bindingen die mensen/leden van een moai met elkaar hebben, kunnen volgens tekst 3 een langetermijnvloed hebben op iemands gezondheid (r. 55-58). In tekst 3 staat ook dat oudere mensen zonder goede vrienden eerder chronische ziekten ontwikkelen (r. 61-66). In tekst 3 wordt dus een verband gelegd tussen gezondheid en sociale cohesie.	1 1
16 maximumscore 2		
	Een juist antwoord bevat:	
	- het noemen van de pool hoge onzekerheidsvermijding (van de dimensie van Hofstede lage onzekerheidsvermijding versus hoge onzekerheidsvermijding) / de pool feminien (van de dimensie van Hofstede masculien versus feminien) - een redenering dat de traditie van moai's op Okinawa past bij de pool hoge onzekerheidsvermijding / de pool feminien, met een toepassing van een omschrijving van de gekozen pool en informatie uit tekst 3 om deze pool te illustreren	1 1
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	- De traditie van de moai's past bij de pool hoge onzekerheidsvermijding (van de dimensie van Hofstede lage onzekerheidsvermijding versus hoge onzekerheidsvermijding). - In samenlevingen met een hoge onzekerheidsvermijding voelen mensen zich sneller bedreigd door onzekere of onbekende situaties dan in samenlevingen met lage onzekerheidsvermijding. Met de moai's beschermen mensen zich tegen onzekere situaties en mogelijke risico's die ze lopen op bijvoorbeeld het gebied van gezondheid en financiën. Leden van een moai weten dat zij altijd op de moai(-leden) kunnen rekenen als zij een probleem krijgen (r. 43-48; r. 58-61).	1 1